

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

The European Succession Regulation from a perspective of its application in the first three years

Tibor Szócs

Head of the Notary Institute
of the Hungarian National Chamber
of Civil Law Notaries

The content of this document represents the views of the Author only and it is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains

This Project is implemented by Coordinator

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
FIRENZE
DSG
DIPARTIMENTO DI
SCIENZE GIURIDICHE

Partners

ELTE LAW
FACULTY OF LAW

UNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

Centro de
Direito da
Família

Fondazione
Italiana
del Notariato

Associazione Avvocati
Matrimonialisti Italiani
Sezione Distrettuale di Firenze

1. The uncertainty of the determination of the law applicable to the joint wills according to EuSuccReg.

1.1. The legal institution of the „joint will” in the national legal systems

- Permitted: e.g. German law (BGB 2265ff. §; widely used legal institution of the estate planning); Nordic countries; Austrian law (ABGB § 586); Hungarian law (new Civil code § 7:23. (2))
- Prohibited: e.g. French law (Cc. Art. 968); Italian law (Cc. Art. 589); Rumanian law (CCN Art. 1036)

1.2. Different conflict-of-laws rules to certain types of the dispositions of property upon death – a „double track” solution

- a) **Art. 25**: conflict-of-laws rule for the agreements as to succession
- b) **Art. 24**: conflict-of-laws rule for the dispositions of property upon death „other than agreements as to succession”

Which conflict-of-laws rule covers the „joint wills” ?

The EuSuccReg. does not provide special rule for the admissibility/substantive validity of the joint wills.

1. The uncertainty of the determination of the law applicable to the joint wills according to EuSuccReg. (cont.)

1.3. Incoherency concerning the legal concepts in the definitions according to Art. 3 of EuSuccReg.

a) Types of the „dispositions of property upon death” in the autonomic definitions of the Regulation (Art. 3. 1) point d)):

- Wills
- Joint wills
- Agreement as to succession

b) Definition of „joint wills”

EuSuccReg. Art. 3

...

(c) ‘joint will’ means a will drawn up in one instrument by two or more persons;

c) Definition of „agreement as to succession”

EuSuccReg. Art. 3

...

(b) ‘agreement as to succession’ means an agreement, including an agreement **resulting from mutual wills**, which, with or without consideration, creates, modifies or terminates rights to the future estate or estates of one or more persons party to the agreement;

1. The uncertainty of the determination of the law applicable to the joint wills according to EuSuccReg. (cont.)

1.4. Possible solutions

Example:

Testators: brothers

- One of them is living in FI (FI and HU dual citizen)
- The other one is living in HU (HU citizen only)
- They make a joint will in which they nominate each other to heir.

Solution a) („**succession agreement approach**”): Art 25. shall govern the admissibility and substantive validity of the joint will:

- The joint will should be considered as admitted only if it is admissible under all the laws of the habitual residences of both parties at the time of making the joint will (cumulative approach)
- The joint will in question is admitted according to the law of FI, but not by the law of HU (Hungarian Civil Code § 7:23. (1))
- However the two brothers can choose the FI law (as a law of the citizenship of one of them)

Solution b) („**will approach**”): Art 24. shall govern the admissibility and substantive validity of the joint will:

- Uncertain situation concerning the law applicable to the admissibility of joint wills;
- The admissibility of the same joint will shall be examined separately for each of the testators.

2. Scope of the law applicable to the substantive validity of the dispositions of property upon death

2.1. Distinction between the scope of Art. 24-25 and the lex successio nis

Law applicable which governs the succession in general (*lex successio nis*)

Law applicable to the substantive validity (and admissibility) of the dispositions of property upon death

Article 23

The scope of the applicable law

1. The law determined pursuant to Article 21 or Article 22 shall govern the succession as a whole.
2. That law shall govern *in particular*:

Only indicative list

Article 26

Substantive validity of dispositions of property upon death

1. For the purposes of Articles 24 and 25 the following elements shall pertain to substantive validity:
 - a) Capacity to make a disposition;
 - b) Validity of dispositions in favour to certain persons;
 - c) Admissibility of representations for the purposes of making a disposition;
 - d) Interpretation of the dispositions;
 - e) Vices of consent

Indicative or exhaustive list ?

2. Scope of the law applicable to the substantive validity of the dispositions of property upon death (*cont.*)

2.2. Which law governs the substantive validity (and admissibility) of the certain provisions of the disposition of property upon death ?

Example: Testator:

- DE citizen; his habitual residence is originally in DE
- makes a public will before a notary (DE) in 2016:
 - he nominates his brother as a prior heir („Vorerbe“)
 - after the death of his brother the heir of his property shall be a catholic parish as a subsequent heir („Nacherbe“)
- 2017: the testator moves to HU; he had his habitual residence at the time of his death in HU

Which law governs the validity (and admissibility) of the *subsequent heirship* as ordered by the testator ?

- a) If the question will be governed by the general conflict-of-laws rule (lex successionis):
- the law applicable is the law of the habitual residence at the time of the death (HU law)
 - the subsequent heirship in question is not valid (Hungarian Civil Code § 7:28. (1))
- b) If the question will be governed by the special conflict-of-laws rule according to Art. 24:
- the law applicable is the law of the habitual residence at the time of making the disposition (DE law)
 - the subsequent heirship in question is valid (German BGB 2100 §)

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

3. The *Renvoi* in the System of the EuSuccReg.

3.1. Draft Regulation (COM(2009)154 final)

Art. 26 – exclusion of renvoi (as in Rome-I, Rome-II, Rome-III Regulations)

3.2. Final version of EuSuccReg.

Art. 34 – acceptance of renvoi:

- in case of reference back to the law of a MS;
- in case of reference to the law of another third State, which accepts this reference.

„EuSuccReg. Article 34

Renvoi

1. The application of the law of any third State specified by this Regulation shall mean the application of the rules of law in force in that State, including its rules of private international law in so far as those rules make a renvoi:

- (a) to the law of a Member State; or
- (b) to the law of another third State which would apply its own law.”

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

3. The *Renvoi* in the System of the EuSuccReg. (cont.)

3.3. Result

In many cases *partial* renvoi only

e.g: the conflict of law system of the state of the last habitual residence follows the “scission system” (Nachlassspaltung):

- *lex rei sitae* for immovables property
 - *lex domicilii* for movables property
- (e.g. USA, Canada, UK, Australia etc.)

The “scission system” comes back in the “back door” into the conflict-of-laws system of the EuSuccReg.

3.4. Disadvantages

Application of different substantive laws to certain parts of the succession property of the deceased; each part must be treated as a *legally separated unit*.

3.5. Possible future solution

Acceptance of the renvoi only if the reference covers the *whole* succession property of the deceased

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

GOInEU

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

4. Acquiring information from abroad for the purposes of the succession proceeding

4.1. Specific problem: succession property of the deceased located abroad

- a) The jurisdiction regime as set down of the EuSuccReg. covers the whole estate of the deceased regardless of the location and the legal nature of the assets (movables, immovables, rights etc.).
New challenges: acquiring information on the property in a foreign country, clarification of its value; the proper indication of the foreign property assets in the notarial decision (or ECS)
- b) Legal conditions of involving the foreign assets of the deceased into the procedure in Hungary:
Verification that the property asset in question *does exist and it belongs to estate of the deceased*
(Hungarian Succession Proceeding Act [*Hetv.*], § 43/A-43/B. § 81/A.)
Means of the verification:
- Acquiring documents by the interested party (Hetv. 43/A);
 - Acquiring documents by the notary ex officio (Hetv. 43/B. §)
- c) Problems: if the property asset in question falls under secrecy rules (e.g. bank account of the deceased at a foreign bank):
- The foreign bank does not provide information on the account for the interested party before closure of the succession proceeding;
 - The official request sent by the HU notary to the foreign bank will (usually) be refused (the banks provide information usually only to the courts/notaries of their own country on the account of the deceased).

4. Acquiring information from abroad for the purposes of the succession proceeding (*cont.*)

- d) Solution applied by the HU notaries: acquiring information from abroad by international request for legal assistance:
- Application of the European Taking of Evidence Regulation (1206/2001/EC);
 - Problem: according to this regulation the request for taking of evidence can be sent by „courts” only (Can a HU notary in his capacity as a „probate court” be considered as a „court”?)

4.2. Other aspects of the acquiring information from abroad in succession matters

- Information on the existence of last will of the deceased made in a foreign country
- Finding the unknown heirs in a foreign county
- Information about pending (or closed) succession proceeding before a foreign court/notary (in order to avoid the parallel proceedings)

4.3. Certain provisions in EuSuccReg. about getting information

- Mutual access to the data held in public registers (EuSuccReg. Art. 66. (5))
- Ruling of this data providing cooperation mechanism is not sufficient;
- No duty to provide information about property assets which are not kept in public registers (e.g. bank accounts).

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

GOINEU

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

Thank you for your attention!

This Project is implemented by Coordinator

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
FIRENZE
DSG
DIPARTIMENTO DI
SCIENZE GIURIDICHE

Partners

ELTE LAW
FACULTY OF LAW

UNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

Centro de
Direito da
Família

Fondazione
Italiana
del Notariato

Associazione Avvocati
Matrimonialisti Italiani
Sezione Distrettuale di Firenze

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

GOINEU

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

Az európai öröklési rendelet – az alkalmazás első három évének távlatából

Szócs Tibor

A Magyar Országos Közjegyzői Kamara
Közjegyzői Intézetének vezetője

The content of this document represents the views of the Author only and it is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains

This Project is implemented by Coordinator

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
FIRENZE
DSG
DIPARTIMENTO DI
SCIENZE GIURIDICHE

Partners

ELTE LAW
FACULTY OF LAW

UNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

Centro de
Direito da
Família

Fondazione
Italiana
del Notariato

Associazione Avvocati
Matrimonialisti Italiani
Sezione Distrettuale di Firenze

1. A közös végrendeletekre alkalmazandó jog meghatározásának bizonytalanságai az EuÖR. alapján

1.1. A közös végrendelet intézménye a különféle jogrendszerekben

- Megengedett: pl. német jog (BGB 2265ff. §; széles körben alkalmazott hagyatéktervezési intézmény); skandináv jogok; osztrák jog (ABGB 586. §); magyar jog (Ptk. 7:23. § (2) bek.)
- Tiltott: pl. francia jog (Cc. 968. cikk); olasz jog (Cc. 589. cikk); román jog (CCN 1036. cikk)

1.2. „Kétpályás” kollíziós szabályozás az EuÖR. rendszerében a végintézkedések egyes típusainak megengedettségére és tartalmi érvényességére

- a) **25. cikk**: az öröklési szerződésekre vonatkozó kollíziós szabály
- b) **24. cikk**: „az öröklési szerződésektől eltérő végintézkedésekre” vonatkozó kollíziós szabály

Melyik szabály hatálya alá tartozik a „közös végrendelet” ?

Az EuÖR. nem tartalmaz különös kollíziós szabályt a közös végrendeletek megengedettségére/tartalmi érvényességére

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

1. A közös végrendeletekre alkalmazandó jog meghatározásának bizonytalanságai az EuÖR. alapján *(folyt.)*

1.3. Fogalmi inkoherencia az EuÖR. értelmező rendelkezéseiben

a) Végintézkedések típusai a rendelet autonóm fogalomrendszerében (3. cikk (1) bek. d) pont):

- Végrendelet
- Közös végrendelet
- Öröklési szerződés

b) „közös végrendelet” fogalma

EuÖR. 3. cikk

...

c) „*közös végrendelet*”: két vagy több személy egyetlen okiratba foglalt végrendelete;

c) „öröklési szerződés” fogalma

EuÖR. 3. cikk

...

b) „*öröklési szerződés*”: olyan megállapodás – **beleértve a kölcsönös végrendeleteken alapuló megállapodást is** –, amely ellenszolgáltatás fejében vagy anélkül a megállapodásban részes egy vagy több személy jövőbeli hagyatékára vonatkozó jogokat létesít, módosít vagy szüntet meg;

1. A közös végrendeletekre alkalmazandó jog meghatározásának bizonytalanságai az EuÖR. alapján *(folyt.)*

1.4. Lehetséges megoldások

Példa:

Végrendelkezők: testvérek

- Egyikük FI-ban élő FI és HU kettős állampolgár
- A másik HU-n élő (kizárólag) HU állampolgár
- Közös végrendeletet tesznek: amelyben egymást kölcsönösen örökössé nevezik.

a) megoldás (öröklési szerződéses megközelítés): a 25. cikk megfelelő alkalmazása a közös végrendelet megengedettségére és tartalmi érvényességére:

- A közös végrendelet csak akkor lenne megengedett, ha az mindkét fél végrendelkezés-kori szokásos tartózkodási helye szerinti jog alapján megengedett (kumulatív elbírálás)
- A kérdéses közös végrendelet a FI jog szerint megengedett, de a HU jog szerint nem (Ptk. 7:23. § (1) bek.)
- De: a két testvér kikötheti a FI jogot (mint az egyikük állampolgársága szerinti jogot)

b) megoldás (végrendeleti megközelítés): a 24. cikk alkalmazása:

- Bizonytalan helyzet a közös végrendelet megengedettségére alkalmazandó jog tekintetében;
- Mindkét végrendelkező tekintetében *külön-külön, izoláltan kell vizsgálni* ugyanazon közös végrendelet megengedettségét.

2. A végintézkedések tartalmi érvényességére irányadó jog tárgyi hatálya

2.1. A két kollíziós státútum tárgyi hatályának elhatárolása

Az öröklésre általában irányadó jog
(*lex successionis*)

A végintézkedések tartalmi érvényességére és
megengedtségére irányadó jog

23. cikk

Az alkalmazandó jog hatálya

(1) A 21. cikk vagy a 22. cikk alapján meghatározott jog az öröklés egészére irányadó.

(2) Ez a jog az irányadó különösen a következőkre:

Csak példálózó felsorolás

26. cikk

A végintézkedések tartalmi érvényessége

(1) A 24. és a 25. cikk alkalmazásában az alábbiak kapcsolódnak a tartalmi érvényességhez:

- a) Végintézkedési képesség;
- b) Bizonyos személyi kör részére adott végakarati juttatás érvényessége;
- c) Képviselet megengedettsége a végintézkedés tételénél
- d) Végintézkedés értelmezése;
- e) Akarathibák

Kimerítő vagy példálózó felsorolás ?

2. A végintézkedések tartalmi érvényességére irányadó jog tárgyi hatálya (folyt.)

2.2. Melyik jog irányadó az egyes konkrét végakarati rendelkezések tartalmi érvényességére ?

Példa:

Örökhagyó

- DE állampolgár; szokásos tartózkodási helye eredetileg: DE
- végrendeletet tesz DE közjegyző előtt 2016-ban:
 - előörökös: testvére
 - utóörökös (annak halálát követően): egy katolikus egyházközség
- 2017: az örökhagyó HU-ra költözik; Halálakori szokásos tartózkodási helye: HU

Melyik jog irányadó a kérdéses utóörökös-nevezés érvényességére ?

- a) Ha az általános kollíziós statútum (lex successionis) alá tartozik a kérdés :
- az örökhagyó halálakori szokásos tartózkodási helye szerinti jog (HU jog) irányadó
 - ez az utóörökös-nevezés nem érvényes (Ptk. 7:28. § (1) bek.)
- b) Ha a 24. cikk szerinti statútum (végrendekezési statútum) alá tartozik a kérdés:
- a végrendekezés-kori szokásos tartózkodási hely szerinti jog (DE jog) irányadó
 - ez az utóörökös-nevezés érvényes (BGB 2100 §)

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

3. A renvoi az EuÖR. rendszerében

3.1. A rendelet bizottsági tervezete (COM(2009)154 final)

26. Cikk – a renvoi figyelembevételének teljes kizárása (a Róma-I, Róma-II és Róma-III rendeletek)

3.2. Az EuÖR. elfogadott végleges szövege

34. Cikk – a renvoi figyelembevétele:

- tagállami jogra történő visszautalás esetén; valamint
- olyan (újabb) harmadik állam jogára történő továbbutalás esetén, amely elfogadja az utalást.

EuÖR. 34. cikk

Vissza- és továbbutalás

(1) Valamely e rendelet által meghatározott harmadik állam jogának alkalmazása alatt az adott államban hatályban lévő jogszabályok alkalmazását kell érteni, ideértve a nemzetközi magánjogi jogszabályokat is, amennyiben az említett szabályokban az alábbiakra történik tovább- és visszautalás:

- a) valamely tagállam joga; vagy
- b) olyan egyéb harmadik állam joga, amely a saját jogát alkalmazná.

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

GoInEU

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

3. A renvoi az EuÖR. rendszerében (folyt.)

3.3. Következmény

A renvoi csupán részleges számos esetben;

Pl. ha az örökgyó utolsó szokásos tartózkodási helye szerinti állam kollíziós joga a „hagyaték megosztásának” (Nachlassspaltung) megoldását követi:

- *lex rei sitae* az ingatlan hagyatéokra
- *lex domicilii* az ingó hagyatéokra

(pl. USA, Kanada, Nagy-Britannia, Ausztrália stb.)

A „hagyaték megosztásának” megoldása „hátsó ajtón át” jut vissza az EuÖR. kollíziós szabályrendszerébe.

3.4. Hátrányok

Eltérő anyagi jogok alkalmazása az örökgyó hagyatékának egyes részeire; az eltérő jogok uralma alá tartozó jogilag elkülönült rész-hagyatékként kezelhetők.

3.5. Lehetséges jövőbeli megoldás

A renvoi figyelembevétele kizárólag olyan esteben, ha a tovább- vagy visszautalás a teljes hagyatéki vagyonra kiterjed ?

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

4. Információszerzés hagyatéki eljárás céljára – külföldről

4.1. Különösen: a külföldön fellelhető hagyatéki vagyon problémája

- a) Az EuÖR. szerinti joghatósági rendszer kiterjed az örökhagyó után maradt, bárhon fellelhető (és bármilyen jogi jellegű) hagyatéki vagyontárgyakra.
Új kihívások: információ beszerzése a külföldi vagyontárgyról, értékének megállapítása, helyes megjelölése a hagyatékátadó végzésben (európai öröklési bizonyítványban)
- b) A külföldi vagyon hazai hagyatéki eljárásba történő bevonásának feltételei:
a külföldi vagyontárgy megléte és hagyatékhhoz tartozása igazolt legyen (Hetv. 43/A-43/B. §, 81/A. §)
Az igazolás módja:
- Az öröklésben érdekelt általi adatszerzés (Hetv. 43/A);
 - A közjegyző általi külföldi megkeresés (Hetv. 43/B. §)
- c) Különös probléma: titoktartási kötelezettség hatálya alá eső vagyontárgy (pl. külföldi pénzügyintézetnél kezelt bankszámla):
- A külföldi pénzügyintézet az öröklésben érdekelt részére a hagyatéki eljárás folyamatban léte alatt nem ad ki információt;
 - Az eljáró HU közjegyző adatszolgáltatási megkeresését a külföldi pénzügyintézetek nem teljesítik (csak saját államuk bíróságának/hatóságának szolgáltatnak adatokat).

4. Információszerzés hagyatéki eljárás céljára – külföldről (folyt.)

- d) Általában alkalmazott megoldás a hazai hagyatéki eljárási gyakorlatban: adatbeszerzés a külföldi bankszámlával kapcsolatban nemzetközi polgári jogsegélykérelem útján:
- Az európai bizonyításvételi rendelet (1206/2001/EK r.) alkalmazása;
 - Probléma: a megkeresés előterjesztésére e rendelet alapján „bíróság” jogosult (Tekinhető-e „bíróságnak” a rendelet alkalmazási körében a hagyatéki nemperes eljárást lefolytató HU közjegyző ?)

4.2. Az öröklési ügyekben történő külföldi információ-szerzés egyéb aspektusai

- Esetleges külföldi végintézkedés létezésével kapcsolatos információszerzés
- Külföldön élő lehetséges ismeretlen örökösök felderítése
- Külföldön lefolytatott (folyamatban lévő) öröklési eljárásokkal kapcsolatos adatszerzés (a párhuzamos eljárások elkerülése végett)

4.3. Az EuÖR. Információszerzéssel kapcsolatos szabályai

- Kölcsönös hozzáférés a más tagállami közhitelű nyilvántartásokban fellelhető adatokhoz (EuÖR. 66. cikk (5) bek.)
- Nem kielégítő az adatszerzési iránti együttműködés eljárási mechanizmusának szabályozása;
- Az adatszolgáltatási kötelezettség nem terjed ki a közhitelű nyilvántartásban nem nyilvántartott vagyontárgyakra (pl. bankszámla).

GOVERNING INHERITANCE STATUTES
AFTER THE ENTRY INTO FORCE
OF EU SUCCESSION REGULATION

GOINEU

This Project is funded
by the European Union's
Justice Programme 2014-2020

Köszönöm a figyelmet!

This Project is implemented by Coordinator

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
FIRENZE
DSG
DIPARTIMENTO DI
SCIENZE GIURIDICHE

Partners

ELTE LAW
FACULTY OF LAW

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

Centro de
Direito da
Família

Fondazione
Italiana
del Notariato

Associazione Avvocati
Matrimonialisti Italiani
Sezione Distrettuale di Firenze